

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законів щодо
перевірки водіїв транспортних засобів на стан сп'яніння
(реєстр. № 6679 від 10 липня 2017 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 17 січня 2019 року (протокол № 76) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законів щодо перевірки водіїв транспортних засобів на стан сп'яніння (реєстр. № 6679 від 10 липня 2017 року), поданий народними депутатами України Найємом М.-М. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно із пояснювальною запискою метою Законопроекту є підвищення безпеки дорожнього руху через зменшення кількості водіїв, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння.

На думку авторів Законопроекту, досягнення поставленої мети буде можливим через запровадження ефективних засобів виявлення та профілактики випадків керування транспортними засобами в стані сп'яніння, введення градації покарань в залежності від ступеню алкогольного сп'яніння, вдосконалення процедури проведення огляду на стан сп'яніння.

Пропонується внести відповідні зміни до законів України «Про Національну поліцію», «Про дорожній рух» та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням авторів, дозволить зменшити кількість водіїв, які керують в стані сп'яніння, удосконалив процедуру огляду на стан сп'яніння, збільшить вірогідність виявлення та покарання осіб, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти

приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно з статтею 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Відповідно до частини другої статті 21, частин другої-третьої статті 22, частини першої статті 64 Основного Закону України права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними, вони гарантуються і не можуть бути скасовані; конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Забезпечення державної безпеки покладається на правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом (частина третя статті 17 Конституції України).

Основи національної безпеки і забезпечення громадського порядку визначаються виключно законами України (пункт 17 частини першої статті 92 Конституції України).

Виключно законами України визначаються, зокрема, засади цивільно-правової відповідальності, діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них (пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України).

У Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 Конституційний Суд України зазначив, що виключно законами України мають врегульовуватись засади цивільно-правової відповідальності (загальні підстави, умови, форми відповідальності тощо), підстави кримінальної, адміністративної та дисциплінарної відповідальності - діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями (основні ознаки правопорушень, що утворюють їх склад), та відповідальність за них. У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, зокрема, адміністративним правопорушенням чи злочином, та міру відповідальності за нього (абзац сьомий пункту 2 мотивувальної частини).

У своєму Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

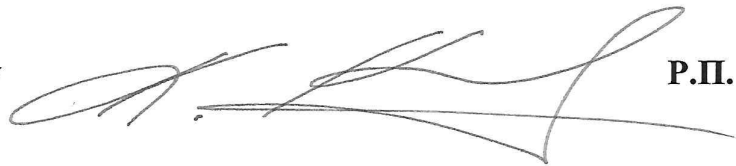
Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй у своїй резолюції проголосила 2011-2020 роки Десятиріччям дій із забезпечення безпеки дорожнього руху (резолюція A/64/255), метою якого є стабілізація, а потім і зменшення прогнозованого рівня смертності внаслідок дорожньо-транспортних пригод, що дасть змогу за десятирічний період зберегти 5 мільйонів життів. Резолюція закликає держави-члени ООН активізувати діяльність із забезпечення безпеки дорожнього руху, особливо в сфері регулювання безпеки дорожнього

руху, дорожньої інфраструктури, безпеки транспортних засобів, поведінки учасників дорожнього руху, формування належного рівня освіти в сфері безпеки дорожнього руху та відповідних заходів реагування при дорожньо-транспортних пригодах.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законів щодо перевірки водіїв транспортних засобів на стан сп'яніння (реєстр. № 6679 від 10 липня 2017 року), поданий народними депутатами України Найємом М.-М. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ